

Tehdy byl konec října a David chystal jednu ze svých večerí pro hosty. „Podívej na to světlo, Ado,“ vyzval ji, když stála v kuchyni. Světlo mělo barvu medu nebo koně ryzáka, prostě podobně hřejivé organické substance, a cedilo se dovnitř přes listí stromu před oknem v nádherných zářících kalužkách na jinak modrou kuchyňskou desku.

David jí položil otázku: „Prosím, kdo objasnil zbarvení světla?“

„Grassmann,“ odpověděla.

Další otázka: „Prosím, kdo poprvé popsal refrakci?“

„Snell.“

„Před Snellem?“

To jméno si Ada vybavit nedokázala a jen nejistě přitiskla dlaň k pultu před sebou.

„Ibn Sahl,“ řekl otec. „Byl to geniální Ibn Sahl.“

David miloval světlo ve všech jeho podobách a láskyplně připomínal zákony optiky, jež mu vládly. Zrovna měl letní angínu a chvílemi udělal pauzu, aby se vysmrkal, a mezi každým frknutím máchal rukou, aby ohlásil další argument. Na sobě měl svoji nej-pohodlnější košili, staré kožené sandály, jež si kdysi dovezl z Itálie, a prsty v sandálech se mu pohybovaly podle hudby, kterou vybral –

Schubert v Brendelově podání – a při každém crescendu se zhoupl v kolenou a v dlouhých pauzách se zase vzosně napřímil. V modrém kastrolu rázně míchal jíšku. V černém hrnci se vařili tři humři, kteří mezitím stihli zčervenat. Než je hodil do vody, ještě je pohladil po zádech s tím, že prý je tak uklidní. „Ale bolest samozřejmě cítí,“ vysvětlil Adě. „I když ti to říkám nerad.“ Teď pravou rukou vytáhl humry kuchyňskými kleštěmi, zatímco levou dál míchal jíšku, ale na tohle vaření bylo moc horko, pozdní léto ve starém viktoriánském domě v Dorchesteru. Bez klimatizace. S jediným ventilátorem. S okny dokořán v nehybném vzduchu.

Právě takhle Ada Sibeliusová svého otce zbožňovala: když rozjařený očekáváním na dlouho plánovanou událost chystá večeři pro hosty. David byl pohostinný spíše selektivně, dával přednost starým přátelům před těmi novými a občas se jeho chování dalo označit jako strohé až neomalené; nicméně čas od času se rozhodl uspořádat večírek a pak se své hostitelské role ujal s absolutní vážností a pro ten jediný večer se změnil na principála, šéfkuchaře, barmana.

A tahle událost se konala zrovna dnes. David byl hluboce pohroužený do příprav. Pracoval jako ředitel laboratoře počítačových věd při Bostonském institutu pro technologie, zkráceně BIT, ale David mu někdy říkal Byte, pokud měl žertovnou náladu. A každoročně v srpnu zval skupinu svých spolupracovníků na večeři na počest nových postgraduálních studentů, kteří právě nastoupili do laboratoře. Ada znala kolegy svého otce téměř stejně dobře jako jeho a v jistém směru jí dokonce připadali jako rodiče: ať už si to uvědomovali nebo ne, vychovávali ji spolu s Davidem. Teoreticky měla mít domácí vzdělávání, ale ve skutečnosti bylo laboratorní, protože denně trávila v otcově laboratoři stejný počet hodin jako on a jeho spolupracovníci. Nu, a teprve večer doháněl ty stránky jejího vzdělání, jež považoval za opomíjené: učil ji francouzsky,

dával jí knihy ke čtení a vyprávěl jí o historických událostech, jež považoval za nejzásadnější. Jako teoretický základ využíval metodu hegelíánské dialektiky. Ada nepsala žádné testy, prostě jen odpovídala na průběžné otázky, jaké jí David dával teď při zuřivém míchání jíšky.

„Kde jsme přestali,“ vyzvídal na Adě, „s Feymanovými diagramy?“ A když odpověděla, požádal, aby byla tak hodná a zakreslila to na tabuli zavěšené na kuchyňské stěně s tak novou křídou, že při psaní trýznivě drkotala po ploše.

Při vaření se David po Adě ohlížel přes rameno. „Správně,“ řekl. Ostatně, tohle říkal skoro vždy, pokud ovšem neřekl ‚chyba‘.

Celé odpoledne Adě vyprávěl o své nejnovější várce postgraduálních studentů. Jmenovali se Edith, Joonseong a Giordi a Ada – jež je zatím neznala – si je představovala jako přezdvořilé, zakřiknuté jižanské buránky, protože místo Joonseong slyšela Junesong a místo Giordi slyšela Jordi, což byly spíš přezdívky popových hvězd, ne budoucích vědců.

„U pohovorů byli skvělí,“ vysvětloval otec. „A nejschopnější se zdá Joonseong.“

Toho večera Ada měla na starosti koktejly a dostala poučení, jak je namíchat s přesností profesionálního chemika. Nejdřív seřadila osm vysokých válcových sklenic a osm citronů na podnos se vzorem humrů, který otec koupil právě pro tuto příležitost, aby to ladilo s podávaným humrem. Do sklenic obalených cukrem nalila šedesát mililitrů ginu. Šest citronů rozkrojila na půlky, nožem vyškrábala semínka a do každé sklenice vymáčkala jeden citron. Na dno každé sklenice nasypala dvě lžičky krystalového cukru a zamíchala. Každou sklenici pak dolila perlivou vodou a přidala snítku máty. Ke každé sklenice přidala slámku a obsah s ní naposledy dvakrát promíchala.

Skončila v 18:59 a hosté se měli ukázat v 19:00.

Humři byli uvaření a hověli si na kuchyňském pultu pod dvěma velkými mísami, aby si udrželi trochu vyšší teplotu, než byla v kuchyni – aspoň tak je David rád servíroval. Zrovna dokončil smetanovou omáčku a právě krájel salát, který namíchal z čekanky, grapefruitu a avokáda. Zrychlil pracovní tempo a Ada věděla, že mluvit na něho teď by byla chyba. Snažil se, aby jídlo bylo chutné i krásné současně, aby všechno bylo dokonalé.

„Na co jsem zapomněl?“ zeptal se Ady nervózně.

Poslední dobou registrovala v otcově chování změnu, bezstarostnost a zvědavost ustoupila ustaranosti a odstupu. Adin otec byl většinu svého života lepší řečník než posluchač, ale při jejím vzdělávání to neplatilo. Dceřiny odpovědi ho fascinovaly. Jakmile však šlo o běžná, méně důležitá témata, tu a tam se ponořil do myšlenek, zahleděl se z okna nebo na rozdělanou práci a odmlčel se na tak dlouho, až to nakonec Ada nevydržela a ticho ukončila otázkou: „Davide?“

Zatímco dřív s ní sedával při povídání nebo učení až do chvíle, kdy byl čas jít spát, teď po návratu domů usedal k počítači a někdy zůstal vzhůru až do rozbřesku nebo usnul přímo za psacím stolem a do zaměstnání spěchal s rudě pomuchlaným obličejem, jako by mu na něm přes noc naskákaly nové vrásky. Občas ho Ada po probuzení našla, jak píše za kuchyňským stolem, kde plnil žluté poznámkové bloky nečitelnými výplody, a když se mu do zorného pole vpašovala Ada, mžoural na ni, jako by se musel pracně rozpomínat. Občas se sám vydal na procházku, aniž by to dceři oznámil, a stejně bez vysvětlení se vracel až po dlouhých hodinách. Občas ji probudilo jeho štrachání po domě, kdy kolikrát v prazvláštním modelu – v plavkách a ve svém jediném saku, například – brouzдал domem s kladivem či hasákem v ruce a opravoval věci, kterých si

předtím léta ani nevšiml. V suterénní místnosti míval odjakživa ponk a malou improvizovanou laboratoř, kde Adu učil chemii s pomocí látek, jež si donesl od přátel z BITu či vybral z domácích či přírodních surovin – ale teď tam trávil víc času a budoval ze skla a plastu předměty, které Adě připadaly nesmyslné. Připomínaly jí potápěčské brýle či helmy nebo masky. Několik si jich v otcově nepřítomnosti vyzkoušela, ale byly těžké a nepoužitelné; dokonce skrz ně neviděla ven, i když měly průzory pro oči. „Co to vlastně je?“ zeptala se, ale otec jen broukl, že se jedná o součást nového projektu.

Otec s ní stále ještě sedal každý večer k večeři, ale poslední dobou se zdál duchem nepřítomný, jakoby v mlze: Ada se snažila vzbudit jeho zájem otázkami z historie či fyziky a matematiky, ale odpovídal stručně, ne sáhodlouhými přednáškami, v nichž se kdysi vášnivě vyžíval, a teď už jí ani nepokládal dodatečné dotazy, aby se ujistil, že problém pochopila správně. Jinak její výuku vedl stále pravidelně a zajímavě a Adě nedalo ani moc práce si namluvit, že David je v pořádku. Sama sebe přesvědčovala, že otec právě pracuje na důležitém úkolu, s nímž se zatím nechce svěřit ani jí. Tenhle únik před pravdou byl typickým projevem pudu sebezáchovy, protože její svět se točil výhradně kolem otce a každé vychýlení z oběžné dráhy by ji mohlo naslepo vystřelit do neznámého vesmíru.

„Sýr a krekry!“ vzpomněl si David. „No ano!“

Ada se pro ně rozběhla, ale v kuchyni vládl příšerný nepořádek a ona přitom převrhla jednu sklenku ginu, který se rozlil na podnos s humry a stékal jí po stehně.

„A do prdele,“ sykla neslyšně. Nadávat se naučila nedávno. Byla to jistá vzpoura proti otci, jenž sice nebyl nijak přeslušný, ale klel nudně, vlastně až neinteligentně.

Ada otřela tekutinu utěrkou, vyndala sýr a kreky a urovnala je na dřevěné krájecí prkénko. „Doprostřed dej sklenku s hořčicí,“ nařídil otec. „Ne tak, ale takhle.“ A zrovna když Ada míchala nový koktejl, ozval se domovní zvonek. David do něj naprogramoval první čtyři tóny z Beethovenovy Páté – jež samy o sobě, jak Adě vysvětlil, mají připomínat smrt či osud, neustálou přítomnost mocné síly klepající na dveře. Otec vyběhl z kuchyně, aby do obývacího pokoje pustil prvního hosta, a Ada až v kuchyni, že přišla Listonová: tichý sebejistý hlas, místní přízvuk, jenž Adu okouzloval a který tajně napodobovala; ona i otec mluvili bez přízvuku.

„Jen pojď, pojď dál!“ hlaholil David. „Pojď dál, moje Listonová.“

Listonová se sice křestním jménem jmenovala Diana, ale Ada nezažila, že by pro Davida někdy byla něčím jiným než Listonovou, takže to platilo i pro Adu. Listonová, jeho nejlepší přítel, nejbystřejší člověk v laboratoři, spoluautor všech jeho prací; Listonová, jejich sousedka, která bydlela o pouhé čtyři domy dál. Právě Listonová přesvědčila Davida, aby se po Adině narození odstěhoval do její čtvrti; ateliérový byteček v Theater District nebude pro otce s dcerou stačit, vysvětlovala, jen co se holčičce přehoupnou čtvrté narozeniny. Nakonec tedy Connie Reardonová, místní vládkyně nad trhem s nemovitostmi, našla pro Davida tenhle dům v ulici Shawmut Way a Listonová ho schválila. Davidovi začala žertem říkat „soused“.

Listonová byla nesmírně inteligentní a impozantně schopný samouk. David se jednou zmínil, že vyrůstala na nesprávném konci mostu v Savin Hill v rodině instalatéra a ženy v domácnosti, v malém činžáku se třemi bytečky. Ada se ho zeptala, co znamená narodit se na nesprávné straně mostu, a dozvěděla se, že za mostem se nachází ta chudší část města, a když chtěla vědět, co je to žena v domácnosti, otec jí vysvětlil, že taková žena se stará pouze o děti

a manželovu spokojenost a domácnost má udržovanou jako klíčku. „Zkrátka, naprostý protiklad Listonové,“ pronesl uznale.

Listonovou měla Ada nejradši na světě hned po Davidovi. Strádala útržky informací o jejím životě, jako by sestavovala mozaiku: Listonová teď neměla manžela. Nejstarší dceři Joanně bylo už šestadvacet a nežila doma, zato tam pořád zůstávali tři mladší synové. David se stručně zmínil o okolnostech rozvodu Listonové: vdávala se příliš brzy, už v osmnácti, protože na cestě byla Joanna. Vzala si chlapce ze sousedství, vysvětlil otec Adě, jenže ten nechápal šíři nadání Listonové ani nároky, bez nichž by svou kariéru nevybudovala. (Na toho manžela si Ada matně vzpomínala, protože Listonová se s ním rozvedla až v Adiných pěti letech; pamatovala si mohutnou nepříjemnou osobu, jež nikdy nevydala hlásku, jen občas po nějaké poznámce své ženy sykla.) Po dceřině narození se Listonová probojovala skrz celou Massachusettskou univerzitu, kde několik profesorů zaujala svým vynikajícím analytickým a matematickým způsobem myšlení, a studia zakončila doktorátem v oboru elektrického inženýrství na Brownově univerzitě. David ji zaměstnal nejprve jako postgraduální studentku a později na plný úvazek. Listonová se s manželem rozvedla těsně po narození syna Mattyho, který byl o čtyři roky mladší než Ada, a od té doby pomoc s péčí o děti a emocionální podporu čerpala z rozsáhlé sítě svých kamarádek z dětství. Jak to vyjádřil David, manžel už nehrál v jejím životě roli, což bylo nakonec dobře. „Hlavně si při výběru životního partnera pamatuj, že tohle je nejdůležitější faktor!“ kázal David Adě. „Musí tě trpělivě a nadšeně podporovat v tvých ambicích, chápeš?“

„Neměla by se malá občas dostat ven, nebo tak?“ nadhodila jednou Listonová při pohledu na Adu, že po dnech trávených výhradně v laboratoři začíná vypadat pobledle. „Souhlasím,“ prohlásil David a každý den v poledne brával Adu na půlhodinovou

procházku po parku Fens, pozorovali floru, poznávali ptáky po hlase a ukazovali si přirozené příklady Fibonacciho posloupnosti a jednou našli houbu, co podle Davida byla jedlá, a skutečně ji v laboratoři uvařil. Občas se k nim připojila Listonová a to pak byl pro Adu úplný svátek. Občas přerušila Davidovy monology; Adě vyprávěla o svém dětství, zmínila se o hudbě, kterou poslouchají její tři synové, a o televizních pořadech, na něž se společně dívali, a Ada si to večer tajně zapisovala do deníku pro tu nepravděpodobnou příležitost, že by s ní vrstevníci zavedli řeč o současné populární kultuře. Ada měla často dojem, že Listonová ji vlastně učí úplně nový jazyk. Dychtivě hltala každou maličkost, kterou se od Listonové dozvěděla, a přitom na ni upírala nehybný, fascinovaný pohled.

Hned ve dveřích Listonová zhnusene zvolala: „Propána, Davide, to je ale vedro!“, až na to, že vinou přízvuku to znělo jako ‚vědro‘. Ada si oblíbila několik obzvláště roztomilých slůvek Listonové, například sprha místo sprcha a kuoň místo kůň. Patřily k nim i různé výrazy, jež Listonová v dětství přebrala od své matky, a Ada si je v hlavě přesýpala jako skleněné kuličky. „Chodí těmi dveřmi, jako by jezdil s hnojem,“ poznamenala jednou o Davidovu zvyku nezavírat za sebou dveře pracovny, takže se samy s prásknutím zabouchly, ovšem nedělal to z naštvaní, nýbrž z roztržitosti.

Ada Listonové důležitě přinesla drink a ta jí poděkovala a dodala, že je její oblíbená holka a pak chtěla po Adě vysvětlení, proč se její synové taky nemůžou chovat tak zdvořile a v čem ksakru dělá chybu. David se vytratil do kuchyně, aby to tam trochu urovnal, a když se opět ozval domovní zvonek, s otevřením byla řada na Listonové.

Muž na verandě měl kožené kovbojské boty a přiléhavé rudé šortky v barvě vařeného humra a k tomu bílou plátěnou košili s dlouhými rukávy, které si vyroloval nad lokty, což kupodivu vypadalo

suprově. Byl skvostně opálený. Černé chlupy mu hustě pokrývaly lýtka a v chomáčích trčely zpod horního rozepnutého knoflíku košile a v bujných kadeřích pokračovaly sčesané dozadu nad ušlechtilé vyklenutým čelem.

„Ty jsi Ada?“ zeptal se, když pozdravil Listonovou, a Ada si ihned přidala další kousek do své sbírky přízvuků, které si potom tajně opakovala a procvičovala.

Mlčky přikývla.

„Móc mě těší. Já jsem Giordi,“ řekl a na uvítanou ji políbil na obě tváře. Ada byla na tento obřad zvyklá z návštěv otcových evropských přátel a mnoha studentů, kteří do BITu přijížděli z celého světa, ale stejně vždy zrudla a zrozpačitěla, protože si s nepříjemným studem uvědomila svůj fyzický vzhled. Pokaždé litovala, že není hezčí; že nemá lepší oblečení, že není upravenější jako třeba Giordi. Jako ostatní lidi z laboratoře, Charles-Robert, Hayato. Jako Listonová, který měla měděně rudý přeliv a občas nosila oblečení, co by se víc hodilo na mladou dívku, a jinak než David, který se odjakživa pyšnil tím, že nic nepovažuje za méně důležité než oblečení. Jídlo, ano; věda, ano; Ada, jistě; oblečení, ne. A totéž očekával i od Ady – že své potřeby a touhy omezí přesně podle jeho vzoru. Touhy, o kterých otci neřekla (kabelová televize, knihy od Nancy Drewové, dlouhé vlasy jako Listonová, spona do vlasů, která vypadá jako ozubená past na šelmu) probouzely v Adě pocit, že je zavrhnutíhodný úchyl. Připadala si pak jako bídný červ.

„Dáte si drink?“ zeptala se Giordiho přesně tak, jak ji otec naučil, a zavedla ho do kuchyně, kde se s ním přivítal David. Giordi uchopil sklenici ginu oběma rukama a zvedl ji k ústům; slámku ignoroval.

„To připravila jsi ty?“ zeptal se Ady na drink a ona přisvědčila, zatímco v duchu horečně dumala nad jeho gramatickým přešlapem.

„Lahodné!“ ocenil host. „Kde jsi to naučila?“